Ціна примірника 25 сотиків.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

Народня Справа

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно . . . . 1 вол.
Чвертьрічно . 3 вол.
Піврічно . . . 6 вол.
Річно . . . . 12 вол.
ЗА ГРАНИЦЕЮ.
Річно — 2 до ляри.
Гроші з краю посилати переказами, або чеками „Народної Справи“ — з загранниці порученими листами.
За зворот рукописів Редакція не ручить. На відповідь треба долучити значок 30 сотиків.
ОГОЛОШЕННЯ:
1 стр. 700 вол., пів стр. 400, чверть стр. 200 вол. Гроші треба посилати наперед

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ЧАСОПИС

Ч. 30 (95) Львів, неділя 27. липня 1930. Рік III.

АДРЕСА: „Народня Справа“, Львів, вул. Боїмів 4. — — Чекові конта: 438.687 і 154.130 — — Телефон 57—90

Сумна але славна згадка.

(16. липня 1919 року).

Дня 16. липня цего року минуло рівно одинайцять літ, як Українська Галицька Армія перейшла ріку Збруч і опинилася на Великій Україні. По славній офензиві під Чортковом, в якій дійшла аж до Перемишлян, заломилася сила Армії і вона почала відступати. Причини того залому були дві: свіжі переважаючі сили противника і брак амуніції. Сумно згадуємо ту рокову днину, але й з гордістю споминаємо, що ми пережили славні хвилі. Бо не одна боротьба і війна кінчиться невдачею та цего не треба соромитися, треба тільки дорожити тим спомином, що така боротьба була. І треба черпати в тих споминах корисний досвід і отуху та надію. І треба освідомлятися і поступати так, щоби пролита кров і положені жертви не пішли на марне. Нехай згадка веселих і сумних хвиль тих славних днів поможе нам перебути лихоліття і не заломитися.

—о—

Чи воєнні інваліди мають відроблювати шарварки й варти?

У цій справі нема виразних законних постанов і тому є богато суперечок між інвалідами й громадськими урядами. Мабуть з уваги на це видало недавно міністерство суспільної опіки обіжник до усіх старостств, аби інвалідів до жадних таких робіт і повинностей не притягати. Це відноситься до інвалідів усіх армій. Покривджені інваліди повинні вносити до старостств заження із домаганням, щоби їх звільнювано від таких робіт. Коли однак інвалід є заможним чоловіком, то його щоправда, не можна примусити, аби він якусь повинність відробив особисто, але уряд громадський може наложити на него відповідну оплату, як рівновартість громадських повинностей і робіт.

Щораз то нові способи.

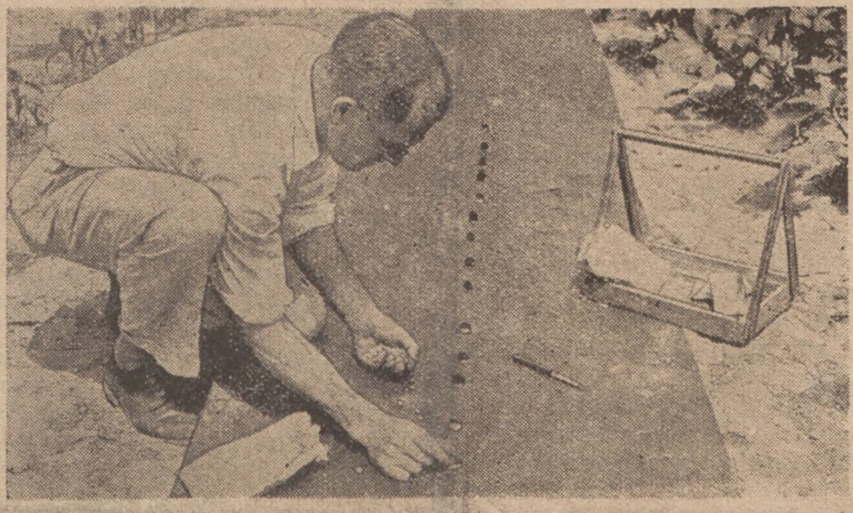

Направду тяжко вгадати, що цей чоловік робить! А то не є забавка, але поважна праця. Це є данський огородник, що свій город вкриває широкими аркушами паперу, в папері робить дірки і крізь них садить насіння усякої городовини. Папір затримує вогкість в землі і хоронить молоде насіння і рослинки від усяких шкідників. З часом папір зогниє і розпадається, але тоді вже рослинки підростуть і нічо їм не пошкодить.

ОСТАННІ НОВИНИ.

Пілсудскі ловить раки.

З Варшави є дивная новина. Президент Мосціцкі передав ведення міністерства військових справ генералови Конаржевскому, бо міністер військових справ Пілсудскі виїхав з Варшави на село і — як пишуть — ловить раки у річці й відпочиває. Про цю зміну пишуть польскі ґазети ріжно і одні другим перечуть. А ми заждемо, аж виясниться варшавське небо, яке тепер досить захмарене.

Повстання в Азербейджані.

В більшовицькій републиці Азербейджан (під Кавказом) кипить повстання проти московської влади. Повстанці стримують поїзди й розстрілюють комуністів.

Гувер не хоче мати келішка в хаті.

Американський президент Гувер казав забрати зі своєї палати всі чарки від горівки і дав їх до державного магазину, каже, що в тій палаті ніхто ніколи не пє і не буде пити горівки, отже й «келішків» не треба — бо то покуса.... Коби то так з наших усіх хат винести всі келішки і розбити до каменя!

Німецькі хлопці дражнять Поляків.

Коло Біскупец на польській границі (на Поморю) зібралися якось німецькі хлопці й кричали до польських граничників: «Вже не довго будете тут стояти! Ми скоро прийдемо і зробимо там порядок!» Польща вишле про це протестуючу ноту до німецького уряду.

Гінденбург їде до Надренії.

Нім. президент Гінденбург їде до Надренії, з якої недавно забралися Французи, і буде брати участь у радісних парадах з приводу освободження німецької землі від окупації ворогів.

Німецький парлямент розвязаний, нові вибори в вересні.

Вся Україна неспокійна.

В Херсонщині появились повстанчі ватаги, які нападають на радянські державні установи і вбивають урядовців. В околиці Вапнярки повстанці висадили в повітря 2 залізничі мости, через що 4 дні була перервана їзда.

Українське селянство невдоволене колективізацією і тому симпатизує з повстанцями. В Уманщині розкидано протибільшовицькі відозви із закликом бити комуністів. В Мелітополі арештовано багато інтеліґентів, що тайно збиралися на якісь наради.

ПАЛЯТЬ ЗБІЖЖА.

В богатьох селах України селяни підпалюють збіжжа комуністичних господарств і наклинують всіх до страйку, аби збіжжа не зібрати.

Сіють разом, але збирають окремо.

В деяких околицях України і Росії ті селяни, що мусіли в комуні сіяти, по живнах взялися на такий спосіб: змолочене зерно поділили між себе по рівному й позабирали з комуни. Більшовицькі власти арештували багато таких, що так перехитрили уряд.

З дітий робили мило?

В Курську (в Росії) пішла чутка, що тамошна чрезвичайка (Д.П.У.) ловить малі діти і варить їх на мило. Чрезвичайка тому заперечує і арештує тих, що цю чутку повторюють.

СТРАШНІ БУРІ

шаліли в пятницю 18. липня над Японією. На морі затопилося 125 кораблів, згинуло 300 осіб, богато сіл і міст знищив вихор — тайфун. Подібні бурі шаліли над Берліном і Віднем.

„Гайдамацка бомба в дворку шляхецкім“!!!

З Бертник, пов. Бучач, одержали ми таку допись:

«Спокійно жили мешканці села Бертники повіт Бучач, не знаючи нічого про якісь бомби чи напади, хиба що вичитували подібне в часописах. Та не дав Бог довго радуватися спокоєм бо наднесла біда до села нового мешканця, кресового осадника, бувшого поручника Вєржбінского який користаючи з парцеляції купив в нашому селі поле, збудував «дворек» і почав жити по шляхоцьки. Заграла в ньому старошляхецька кров давніх його предків.

Почалось з того, що закрив дорогу, яка вела до криниці, і тим самим лишив велику частину села без води і без криниці з якої люди з непамятних часів користали. Великодушно «позволив» селянам брати воду з потічка там де поять худобу. Мовляв «ти хлопе — бидло» — і з бидлом можеш напуватися. А треба знати, що шляхціц Вєржбінскі купуючи грунт, виразно чув від інжінера, що з тої криниці мають користати всі селяни, бо вона належить до громади. Справа опинилася в старостві, а потім в суді і п. Вєржбінскі переконався, що правда по нашому боці. За це, що селяни не зігнулися перед волею п. шляхціца, а навіть втерли йому носа, він задумав пімститися.

І от в ночі з 18 на 19 червня о год. 3. рано «невядоми злочиньца» підложив під ґанок п. Вєржбінского ґранат більшого калібру завинений в околіт соломи і підпалив, одначе ґранат не вибухнув...

Пан Вєржбіньскі наробив крику, стріляючи навіть «на віват», покликав сільську варту, завізвав поліцію, перед якою заявив, що селяни зробили на нього замах, бо навіть вказав першого «злочинця» селянина Василя Дуляка, якого заразже арештували. «Рятуйте — мовляв — бо хлопство шляхціца замордоваць хце».

Поліція почала слідство, але ніяким чином не можна було знайти виновника. Тоді **селяни самі спровадили дедектива з псом,** який при помочі поліції продовжав слідство. І сталось **чудо... Пес дедектива кинувся на п. Вєржбіньского...** а вкінці виказалось (по спроважденню ще одного аґента, який пробув в селі три дні), що ґранат підложив (а властиво як посвідчила йогож таки наймичка) підпалив **сам пан Вєржбіньскі!!!**

Цікаве ще одно. — Пан Вєржбіньскі не чекаючи кінця слідства поспішився повідомити про «замах» «Курієр Цодзєнни», а цей в ч. 167. з дня 25. VII. ц. р. проголосив вищ5е згаданий «самосаботаж» як «збродничи замах» і т. д., на що він вже має свою рецепту. Розуміється, що п. Вєржбіньскі не забув про своє найблище, а це родину, яку на всякий випадок безпосередно перед «замахом» вислав (жінку і діти) на друге село. Мусів видно прочувати замах...

Дальше виявилося, що п. Вєржбіньскі мав велику охоту споводити на селян військо, бо так він висказувався перед одним односельчаном, таки кольоністом.

Серед таких шляхецьких благодатий проживає тепер наше тай богато инших сіл. Люди живуть під вічним страхом «шляхецьких бомб чи ґранатів» та инших стшелецьких карабінів, коли в тойже час нашому селянинови не вільно мати навіть найдурнішої пукавки, щоби диків відганяти від збіжжа.

Цікаво лише, чи довго будуть ще гуляти оттакі шляхтичі по наших спинах, та чи власти все будуть спокійно приглядатися оттакій самоволі та провокаційній поведінці ріжних панів Вєржбіньских та дозволить дальше непокоїти мирних селян?

«Бертницький».

—o—

ЩО В СВІТІ ЧУВАТИ?

Російські ґазети, що їх друкують москалі, які є на еміґрації, пустили недавно дуже цікаву новину про Україну, але чи ця чутка правдива, годі сказати. Пишуть, що ніби Англія хоче своїм коштом узброїти

Український Леґіон.

Цей Леґіон складавсяб головно з канадійських Українців, які належать до стрілецької української орґанізації в Канаді. Їх малоби бути 80 тисяч війська. Англія малаби у відповідну пору перевезти їх через Океан та Чорне море до Одеси, а звідси почалиби наступ на більшовиків. Якби займили Україну від московської влади, тоді прилучилиби до Великої Украіни **також всі инші землі,** які заселює український нарід, а які тепер є під Польщею, Румунією і Чехословаччиною. З тих земель утворилаби Англія свою **домінію** (подібну до Канади). Головою держави домінії бувби англійський король, що мавби тоді титул «король України, великий князь Галичини та гетьман цілої України». .. Дуже цікава та новинка, тільки не знати, чи опирається на якій правді чи — на фантазії російських редакторів.

З України за Збручем

доходять вісти, що в деяких українських містах (приміром у Миколаєві) панує страшний голод і нужда. Подостатком харчів і потрібних до життя продуктів мають тільки комуністи, а всі ті, що не належать до більшовицької партії, терплять нужду.

В Москві

говорили собі деякі більшовицькі діячі голу правду в очі, а при тім навіть признавали, як Москва кривдить Україну. Висказували явно, що той плян економічної відбудови України і всіх республік під московською ваадою, який обчислили на 5 літ не дасться перевести, бо його переведення йде дуже пиняво. Щоби побудувати нові фабрики, які є в пляні, треба би спроваджувати зза границі стільки усякого матеріялу головно моторів), що більшовицька влада не моглаби їх оплатити. В Донецькім вуглевім басейні великий брак води так, що й пити воду не можуть люди подостатком, а влада про це не дбає. Деякі комуністи з України говорили, як Москва по мачошиному трактує Україну, хоча на папері ніби то права рівні для всіх земель під більшовицькою владою.

Про ґенерала **Кутєпова,** якого більшовики вхопили з Парижа, повторюють ґазети чутку, що його таки замордували, як лише вивезли з Франції.

Голова більшовицької «чрезвичайки», званої тепер «Державне політичне управління» (Д. П. У.) Мєнжиньскі уступив зі свого уряду. На його місце має прийти поляк Яґода або якийсь грузин, приятель Сталіна. Цікаво, що головою цеї установи, яка видає наглі присуди смерти і не рахується з судами, були до тепер лише поляки. Першим був Дзєржиньскі, а по його смерти став Мєнжиньскі, та тепер пишуть, що вже буде грузин. До того катівського строгого уряду не назначують навіть Москаля, хоча Москалів-комуністів є найбільше.

З Румунії

є новина, що новий король Карло поручив свому секретареви Паппови виготовити нові закони про поступовання в «національними меншостями» Румунії. Нерумунські народи (приміром Українці на Буковині) малиби дістати такі права, як їх мають Українці під Чехословаччиною. Не великі то права і то доси лише на папери, але все таки більші, як теперішне румунське безправство. Побачимо, чи румунський король здобудеться на таку уступку.

—o—

Читання з історії України

(ч. 77)

Початок облоги Львова.

(6. жовтня ст. ст. 1648)

Ідучи по битві над Пилявкою, до Галичини, Хмельницький зайняв Броди, лишив там облогу довкола сильно укріпленого замку, в якім ще боронилася польська залога, і рушив з головними силами на Львів.

На перед вислав шляхтича Головацького з таким листом до львівського маґістрату:

«Іду до вас, як визволитель українського народу; іду до столичного міста Землі Червоноруської визволити вас з під ляцької неволі; іду по вашому бажанню, бо богато з ваших міщан закликали мене. У мене двіста тисяч війська, окрім сильної орди, але це військо іде не на вас, а на Поляків. То лінше ви зробите, як зєднаетеся з однозірними вам козаками і видасьте панів, що повтікали з під Пиляви. Ми ствердимо нашу спільну любов спільними присягами. Колиж занедбаєте нашу приязнь, то накличете собі лихо».

Але у Львові Поляки сиділи сильнійше, як по зазбручанських українських містах, бо Львів і Волинь дісталися під польську владу майже триста літ скорше, як решта українських земель. У Львові було мало свідомих Українців, майже всі відчужилися від України. Тут було богато єзуїтів зі своїми школами і монастирями. Богато міщан перейшло на католицьку віру й зпольщилося. Богато було жидів і вірмен, що тягнули за Поляками. Міщани були богаті, загосподаровані, тож коли польські пани застрашили їх, що Хмельницький відбере маєтки, вони рішили не вдаватися з козаками. Всі почали ладитися до оборони міста, а помагали їм і ксьондзи — бернардини, котрих монастир і до нині стоїть (На Бернардинській Площі) а тоді це місце було на кінці тодішного Львова і було сильно укріплене.

Правда — були й свідомі люди, що раді би були помогти Хмельницькому, але їх було мало і вони сиділи тихо, або вдавали приятелів Польщі.

Маґістрат Львова відповів Хмельницькому так: «Місто Львів не може зрозуміти, що тоді саме, коли козацький гетьман засилає до нас приязні листи, козаки чинять в околицях, як вороги. Ми не цураємося вашої приязни, коли вона щира, але не можемо зеднатися з військом запорозьким, доки не скінчиться вибір нового короля і поки не вгамуються всі недовільности війська запорозького... Пани з під Пиляви, хоч і приїздили до нас, та вже виїхали на сойм; в місті заперлися міщани й передміщани і в замку лишилася залога Речи Посполитої, над містом і замком командує ґубернатор».

Отримавши таку викрутну відповідь, Хмельницький зараз рушив на облогу Львова. Перші його стежі прибули під Львів 6. жовтня. Раненько почали показуватися на рівнинах під Львовом відділи козаків і татар, а в годину пізнійше мов чорна хмара закрили козаки й татари всі узгіря довкола Львова. Цікаві і перелякані міщани й польські вояки почали приглядатися їм крізь далековиди. Татари були одягнені в кожушки і в білу полотняну одіж а козаки в своїх високих шапках з шликами та в жупанах з ріжної матерії.

Татарські стежі почали підбігати в ріжних місцях під мури, хотіли нагло впасти до міста та погуляти, але передміщани відстрілювалися з мушкетів і з гармат і не допускали їх.

Сам Львів тоді не був великий, займав чотирокутне місце всього на 437 камяниць, а довкруги були оборонні вежі, рів і вал. До міста можбуло ввійти двома брамами: краківською і галицькою, та двома меншими фіртками в мурі, від сходу, що мав 17 оборонних башт. Ті фіртки звалися: єзуїцька (коло єзуїцького монастиря) і босацька (коло Волоської церкви). Від полудня обороняв місто бернардинський монастир, а від сходу був ще й кармеліцький. Від заходу були болота, від півночі «нижній замок».

Довкола цего Львова були розлогі передмістя: краківське і галицьке, в них було около 1500 домів між садами і пасіками (нині це все належить до міста). Все місто з передмістями мало 30 тисяч мешканців (нині має 250 тисяч), але на оборону того всего й тоді треба було около 30 тисяч вояків.

(Дальше буде).

В Льондоні

почала свої наради так звана «міжпарляментарна унія». В її склад входять як делегати посли ріжних парляментів. На наради тої Унії поїхало й кілька українських послів з Польщі а саме: Др. Дм. Левицький, о. прал. Куницький, Др. Блажкевич, О. Луцький і Др. Мілена Рудницька. На Сесії Унії мають говорити й про права національних меншин. Отже і про Українців під Польщею.

Німецький посол у Москві

спротивився тому, що більшовицьке радіо веде комуністичну пропаганду і по німецьки. Більшовики сказали, що то для німців, які є на Україні і в Росії, говориться в радіо по німецьки. Та це оправдання не задоволило німецького посла і ще буде протестувати німецький уряд.

Над містом Медіоляном

(в Італії) появився був недавно літак а з літака посипалися відозви проти Мусолінія і його політики. в відозві завзивається італійців, щоби повстали проти диктатури Муссолінія, що наложив на Італію кайдани. Взивається також, щоби Італійці перестали курити. Той літак, з якого падали відозви, завернув потім через Швайцарію до Франції але в швайцарських горах розбився а летун тяжко поранений. Це є італієць Басанезі, а вилетів з Парижа. Ця подія ще більше загострила воріжнечу між Італією а Францією, між якими і дотепер було дуже напруження.

В Фінляндії

розправляються далі дуже остро з комуністами. Комуністичних послів виарештували (деякі повтікали до Росії) а комун. газети замкнули. Одного комуніста редактора виволікли в ліс і добре побили.

Турки

криваво здусили повстання Курдів. Богато з них згинуло, инші попали в полон, а решта перейшла до Персії, щоби далі плекати думку про визволення Курдів з під турецької влади.

Великий пострах упав на північний Китай

і то **через щурів.** Десятки міліонів щурів, що вийшли страшними чередами з Забайкаля, дійшли вже до Манджурії і поспішають на Китай. Куди пройдуть ті щури, там все вяне і сохне. Щурі кидаються на домашні звірята і загризають їх. Кидаються й на людий. Довкола міст **копають** люди **вали** і розкладають великі огні, щоби та язва не мала приступу. Богато щурів ловлять люди живцем і защіплюють їм у кров заразу та пускають на волю, щоби ширили пошесть між щурячою громадою. О така ще язва напала на той бідний Китай, що без переви і так кровавиться в братовбійчих війнах.

Під Польщею

гараздів не чути. Що біда й **безробіття** зростає, видно по одним примірі — в фабриках в Лодзі працювало тому рік 77.729 робітників, а нині працює 57.561, отже понад 20 тисяч опинилося без роботи.

Скарбові уряди видушують **податки,** але видушити не можуть, тому приходи скарбу меншають, хоча податки є ті самі. А ради на це — ще ніхто не видумав. Рада є легка: зменшити державні видатки, — але ба — на це треба мати відвагу.

18. липня мав зібратися **сенат** на надзвичайну сесію. Але вже 17. липня президент Польщі замкнув сесію сенату (подібно, як сойм) — так, що посли ні сенатори не можуть прийти до голосу.

В Ковельськім виборчім окрузі відбулися в неділю 13. липня **поновні вибори до сойму.** При цих виборах Українці Ковельщини гірше списалися, як виборці Луцького округу в травні. Тут на пять мандатів вийшов тільки один національний посол Самійло Підгірський, а чотири вийшли з листи Сельроба (комуністичні). Не значить це, що населення того виборчого округа в більшости сприяє своїм ворогам, тільки значить, що тут люди здебільша ще несвідомі і даються потягнути за тим, хто більше показується в селі. В 1928 році вийшло тут пять Поляків (з «одинки»), а тепер вийшли чотири комуністи, тому, що — правду сказати — свідоміші Українці на Ковельщині мало працюють і свого часу більше були відгородилися від галицьких Українців, аніж инші волинські землі. Та і це зло навчить нарід досвіду — хоча краще булоби, якби наука йшла просто зі свідомости, а не щойно через гіркі досвіди життя.

Що чувати в нашім селі?

Честь і слава такій громаді і її провідникам! Село Мединя пов. Калуш було перед війною наскрізь кацапське й темне. Та по війні люди протверезилися швидко із того дурману. Щезло з села кацапство, піятики, галабурди і инша така погань, а **натомісць зросла і розцвила свідомсть** і організація. Заложено читальню і кооперативу і за короткий час при співучасти усіх громадян побудовано в селі величавий Народний Дім. Повстала також кооперативна молочарня. Аматорський гурток під проводом голови читальні Дмитра Коржинського відограв кілька представлень з гарним успіхом. В неділю 15. VI. відбулося торжественне посвячення Народнього Дому. На свято прибули як гості відпоручники П. С. К. в Калуші та рейонової молочарні в Войнилові. Аматорський гурток з Підгорок устроїв по посвяченню концерт, а місцеві аматори відіграли «Невольника». На покриття коштів будови Дому зложили присутні квоту 271.60 зол. За це складає управа кооперативи усім жертводавцям, особливо о. Терещукови з Перевізця, о. Яціву з Медині, Рейоновій Молочарні з Войнилова, Іванови Самотовці, Ів. Цимбалістому, Я. Билеєви і всім прочим, якнайщирішу подяку. Годиться при тому зазначити, що найбільші заслуги для такого розвитку села поклали, крім згаданих више о. Яціва і Д. Коржинського ще й слідуючі свідомі і працьовиті громадяни: начальник громади Микола Парцей, що всіми силами помагав у тому гарному ділі, Іван Бойчук і Василь Ґабльовський.

—o—

Чернятин, пов. Городенка. Як довго Д. Човганюк не був заступником війта — так довго був чоловіком. З людьми поводився дуже чесно і лагідно так, що вибрали його головою читальні «Просвіти», здавалося, що ся людина, на котру люди мають надію, поведе село як треба. Та тут перечислилися! Як він лише став заступником війта, то скинув овечу шкіру. Прийде на читальняне засідання, зараз починає кричати, тріскати книжками до стола, що аж страх збирає. Одним словом переродився з чоловіка на поліцая. Пане Човганюку! **Чи не краще тріскати слабою** головою як народними книжками? Хто винен цему, що члени виділу говорять про вас, що обходитеся читальняними грішми, може **вони щось знають про це, лише треба** їх добре розпитати. Зрештою, щось мусить бути, коли ви уступили з головства так несподівано. Для нас дуже цікаво знати, кого то пан «застемпца» назвав смаркачами, бо він заледво сам висох. Чи лицює голові читальні називати членів свиньми, мурґами і смаркачами , від котрих він молодший майже на десятку? Цікаво, щоб то було, колиб так ви зістали сохрани Боже війтом? Здається, що осталиб самі в селі, бо люди мусіли б кудись перенестись. Що до вашої резиґнації з головства, то вилазить шило з мішка, що двом Богам годі служити. Бо бути головою читальні «Просвіти», а рівночасно «застемцою» дуже а дуже неприємно. Тут властиво дався пізнати патріотизм пана Човганюка. Резиґнує з головства, але з «застемпства» то ні. На цьому місці взиваємо його прилюдно, щоб він собі пре**нумерував українську часопись, бо то так** чоловік не читаючи рідної часописи, цілком скапцаніє.

За нового голови Семена Залещука с. Гаврила читальня дуже гарно розвивається.

Громадяни.

—o—

Величаво вшанували память наших поляглих героїв громадяни Крехова пов. Жовква. На другий день Зелених Свят вирушила на ці могили величава процесія **громадян Крехова і сусідних сіл в супро**воді двох чет місцевого «Сокола». На могилі відправив панахиду о. парох Крехова, а по панахиді виголосив о. Гість з крехівського монастиря прегарну проповідь про те, що зробили для нас наші стрільці і які обовязки маємо супроти їх Світлої Памяти та супроти будучности нашого народу. Проповідь викликала величезне одушевлення, богато присутних із зворушення плакало. Могили заквітчано вінками і зеленню. Це свято влаштовано заходами і при дуже видатній участи недавно основаного «Сокола», за що йому честь.

Сусід.

(УВАГА: Про подібні красні обходи дістаємо численні дописи з багатьох сіл — але на жаль з браку місця не можемо їх усіх помістити).

—o—

Гарний почин. В Яворові пов. Долина заложено заходом кількох свідомих громадян читальню «Просвіти». Перші Загальні Збори відбулися в неділю 1. червня при великій участи селян. На Збори прибув делеґат Повітової Філії «Просвіти» д-р Горбовий з Долини. Першого тижня по Зборах вписалося в члени стокільканацять селян і є надія, що незадовго усі місцеві селяни обєднаються під просвітним прапором — помимо дурних насміхів і аґітації кількох темних жидівських вуйків. (Від Редакції: В члени читальні можуть бути приняті особи не української народности тільки як члени спомагаючі. Точні постанови про це є в статуті. Часопис з чеком висилаємо).

—o—

Повіт Броди. Село Бучина. Кацапська кириня. Село наше маленьке — не має навіть 100 хат. Перед війною панувала тут всевладно кацапщина. По війні однак завдяки свідомим одиницям основано кооперативу і читальню «Просвіти», яка дала кілька вистав. Почалося нове життя. Народ став освідомлюватися — доказом чого хочби велика скількість передплатників «Народньої Справи» і «Нового Часу» в так малому селі. Та лихо не спить. Декільком чорним духам під проводом якогось зайди Штіґля стала солею в оці ця культурна праця. З початку стали вони киринити, а дальше для розбиття єдности задумали оснувати чит. Качковского. Установчі Збори назначено на день 29/VI, а для більшої паради спровадили аж з Поникви кількох кацапів (між ними оден конокрад, що судово був караний за крадіж коней). Однак свідома молодіж до Зборів не допустила, а перелякані грізною поставою присутних, поніківські «герої» сховались до комори, де під ключем ждали до ранку. Так п.п. Штіґлі, Павлишини і пр. нічого вам у нас шукати. За багато жертв зложив наш Народ за свою свідомість і вже сегодня не дасться туманити. **Слава Тобі, молодіже, що сміло вмієш по**стояти за народні ідеали.

Свій.

—o—

Будова дому Читальні «Просвіти» в Ліщині пов. Бібрка. Біда розуму учить, а потреба людий єднає. Кажуть тяжкі часи, брак гроша, але то все байдуже, як є охота. Так було в Ліщині, думали довго про будову дому на поміщення Читальні і Кооперативи, але як біда почала тиснути, прийшов розум, прийшло зєднання людий, повстала охота, а і гроші зараз найшлися, хоч тяжкі часи, і дня 5. липня дім Читальні піднесено, а 6 липня 1930. посвячено основи. Було 3 священників (о. Прийма з Дуліб, о. Домбачевський з Гусятич і о. Козак парох місцевий). Праця іде жваво далі, так що на осінь буде готова. Велика будівля народна серед села, мов церков і школа, то краса наших сіл, не як бувало давно коршма. Другі села! Ви не гірші — далі до діла!

о. М. Козак.

—o—

Окаянники хотять отуманити село. З Кобак пов. Косів пишуть: Гарне наше село Кобаки і довгий час свідомо жило для свого добра, але на біду трафилися в нім перевчені Дзьоньо Букатчук, Михайло Феньчук і кілька инших, що завзялися вести село у пропасть. Вони почали цькувати на свідомих людей, почали плювати на все рідне національне, почали валити народні установи (читальню „Просвіти", „Сільський Господар", Народний Дім, де тепер лише танцюють і бівкають) а натомість почали прихвалювати московський рай на Україні і зводять село на бездоріжже. Пароха о. Мелимуку, селянського сина і свідомого народолюбця, очернюють, повстають проти церкви і Бога, Тепер завзялися ще й на кооперативу і ходять лише до жида, кілька кроків від кооперативи. Та є надія, що затуманене на хвилю село прозріє скоро і відправить тих шкідників, аби йшли до Москви, Москві служити, коли її так хвалять і свій нарід хотять москалям і жидам продати. Знайдуться ще в Кобаках свідоміші люди, що направлять те, що ті вороги народу накиринили, що навіть свого чоловіка д-ра Петринюка не допустили до зроблення ладу в громаді, бо їм найліпше в мутній воді рибу ловити. Ще переживе їх село Кобаки, а вони минуться, як роса на сонці. — Нехай їх люди запитають, чому вони не їдуть туди, коли там так добре. . Схаменіться люди, не слухайте тих, що свою Матір помагають розпняти на хрест!

Свідомий

—o—

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ

Гр. Шамрик, Богданівка. Ваш допис ми провірили через Ревіз Союз Укр. Кооператив і показалося, що воно не все так, як Ви пишете. Тому то не можемо його помістити. Завважуємо, що в дописах треба писати лише правду, бож наша газета не може без ніяких підстав ганьбити невинних чесних громадян.

Тудорів Павло, Чорнокінці вел. З аґентами не радимо задаватися, бо між ними богато ошуканців. Лубок «Еверітас» є доволі добрий, але гірший, як бляха; крім того не оплачується спроваджувати менше як ваґон, бо дуже дорого коштує пересилка, так що той лубок на один будинок коштувавби дороще як бляха. Порадьтеся добре і обчисліться, а ні защо не підписуйте аґентам на сліпо ніяких зобовязань чи векслів.

Хто надав 4. 7. в Залізцях 3 зол. і не подав своєї адреси, зволить повідомити адміністрацію!

—o—

Скільки меду зїдає трут.

Трут їсть порівнюючи богато в три рази стілько, скілько їсть бджола, а саме 15 міліграмів денно. Одна тисяча трутів за добу зїдає 1 і пів дека меду, а за три місяці — 1 і пів кільограма. Одна тисяча трутової черви в час 6 днів розвою зїдає около пів кґр. меду. Отже кожна тисяча трутів в улию зїдає два кільограми меду.

НОВА ВІЙНА.

Турецькі війська загналися в погоні за Курдами за перську границю. З того готова вивязатися нова війна Туреччини з Персією.

НОВИНКИ

Календар на тиждень.

ЛИПЕНЬ 27—31.

27. Неділя 7 по С., Акили ап. Онис.
28. Понеділок, † Володимира вел. князя.
29. Второк, Атиноґена, свмч.
30. Середа, Марини муч.
31. Четвер, Якинта, Еміліяна.

Серпень 1—2.

1. Пятниця, Мокрини.
2. Субота, Ілії пророка.

—o—

Увага: Свята в цьому тижні спільні українцям греко-католикам і православним.

—o—

Зміни місяця:

Повня дня 9. серпня о год. 8 в. Нів дня 24. серпня о год. 5 рано.

—o—

В серпні убуває дня на 1 годину 26 мінут. Пересічна довгота дня 15 годин 10 мінут.

—o—

Столітний календар віщує на цей тиждень таку погоду: Кінець липня погідний, перші дні серпня хмарні і дощеві.

—o—

Як нарід приповідає:

У серпни спина мліє а зерно зріє.

Як Мокрина мокра — то й осінь мокра.

На святого Ілії виходять на світ усі гадюки й змії.

Ситий голодного не розуміє.

—o—

Історичні спогади.

27. липня 1657 р. (273 роки тому) умер визволитель України і наш найбільший полководець, гетьман Богдан Зиновій Хмельницький.

27. липня 972 р. (958 літ тому) побив український князь Святослав Завойовник грецького цісаря під Царгородом і примусив його підписати дуже корисний для України мир.

1. серпня 1914 р. вибухла світова війна.

2. серпня 1914 р. мобілізація в Австрії.

—o—

— **ЧЕКИ! ЧЕКИ!** В цім числі знову розсилаємо чеки, так, що кождий передплатник має змогу вислати ним зараз залеглість. Хто не залягає з передплатою, нехай наклонить сусіда або знайомого, аби тим чеком передплатив собі нашу часопись. Комуж це тепер не можливо зробити, нехай чек сховає на пізнійше, бо чек коштує гроші. До 5. серпня повинні ці чеки вернути до нас від усіх наших довжників з довгом. Не задовжуйтеся в ґазеті, бо то довг гоноровий!

— **Втопилося двоє дітей в бочці з водою.** В Іспасі пов. Коломия бавила 7-літня Марія Ґоянюк свою маленьку сестричку і поставила її на дошку, якою була накрита бочка з водою. Через якусь неувагу та дошка відсунулася і дитина впала в воду. Мала Марійка нахилилася щоби дитину витягнути, але на нещастя, втратила рівновагу і впала сама в воду. Обоє дітий втопилося. Наші селяни не повинні лишати дітий самих, а як уже не можуть спромогтися на діточий садок чи захоронку, то нехай лишають діти під доглядом старших осіб, а не на ласку долі, бо з того бувають ось які нещастя.

— **Самогубство.** В Коломиї застрілився урядник тамошнього відділу банку Господарства Краєвого, Станіслав Бінґ. Причина самогубства невідома.

— **Пімста злодійки.** В одному варшавському суді засуджено недавну якусь Карчевску за крадіж годинника на 6 місяців тюрми. В хвилині як суддя відчитував присуд, Карчевска вхопила нагло за хрест, що стояв на столі і з цілої сили тріснула ним того суддю по голові. Важко пораненого суддю відвезено до шпиталю, а Карчевска дістане за це ще свіжу порцію.

— **Нещаслива любов.** Стефанія Зароківна з Пасік Галицьких коло Львова любилася з одним місцевим господарем. Колиж він її покинув, і почав ходити до другої, попала бідна дівчина в розпуку і застрілилася.

— **Знов нещастя підчас праці.** В Кійданові пов. Бучач копала собі 62-літня господиня Дарка Проста пісок у якійсь ямі. Нечайно завалився над нею беріг ями і каміння убило нещасну господиню на місці, а другу жінку, що там з нею була, тяжко покалічило. — В Ценеві пов. Бережани засипала глина в глинищу 20-літнього парубка Степана Попика. Нещасний згинув на місци. — Будьте осторожні підчас праці у всяких ямах, глинищах чи каміноломах!

— **Замахи на життя наших селян не кінчаться.** В Рогатині пов. Городенка поранив польський пограничний стражник Міхал Конах селянина Федора Стельмаха 5 вистрілами з револьвера так тяжко, що Стельмахови відтяли в шпиталі поранену ногу. Причиною замаху було те, що Стельмах скаржив Конаха до суду за якусь образу чи бійку. — Знова в Калуші напав місцевий міський забіяка Вільгельм Месс на селянина Михайла Сербина і покалічив його важко ножем.

— **Пожежі.** В чорнім Потоці пов. Надвірна згоріло в четвер 10. липня 5 господарств, в тому й господарство передплатника «Н. Справи» Н. Шовгенюка. — В Лисятичах пов. Стрий згоріло кілька господарств на загальну шкоду 100 тисяч золотих. — В Корчові пов. Рава Руська згоріло 7 господарств, двоє коний і корова. — В Гійчу равського повіту бавилася вогнем 7-літня дівчинка господаря М. Яцкова так нещасливо, що запалила хату. Згоріло ціле господарство, а в хаті згоріла маленька півторарічна дитина. Також страшну пожежу в Лисятичах пов. Стрий, яка знищила до тла 6 хат, 9 стоділ і 7 стаєн спричинив малий хлопчик, що бавився сірниками. Уважайте на діти і будьте осторожні з вогнем.— На залізничій стації в Сихові коло Львова згоріла оноді стирта з сіном, вартости коло 400 зол. Сіно було власністю начальника стації, Леона Зброжка. — Друга стирта згоріла в Зубрі коло Львова на місцевім фільварку. Догадуються, що ці пожежі вибухли від спеки.

— **Трудно повірити,** що пан Чайковський у Повіт. Союзу Кооператив в Монастириськах не хоче українським крамарам продавати товарів і ще й грубо з ними обходиться, натомість жидівським купцям продає залюбки все що потрібно. Тому то крамарі українці можуть набути вироби українських фабрик (пасту, мило, паперці, цукорки, свічки) тільки за посередництвом жидів. Булоби дуже добре, якби пан Чайковський доказав, що то неправда.

— **Кара смерти в Коломиї.** В середу 16. липня о год. 5 рано повісили в коломийській тюрмі Івана і Іляша Ґордійчуків, засуджених на смерть за замордовання Івана та Доці Франчуків і ще якогось Шенгольца в квітні 1929 року.

— **Горбатого й могила не направить.** В Базаринцях, пов. Збараж, вибрали люди на справника кооперативи бувшого наказного війта Антона Яремича. Певно надіялися ці добряги, що пан Антін, хоч має ще із свого сумної памяти наказного війтівства не конче чисту совість, поправиться тепер і буде добре вести справи повіреної йому кооперативи. А тимчасом —

Коли нам буде ліпше?

Увесь наш селянський світ занепокоївся обезціненням господарських продуктів і питаємо одні других: Що далі буде?

Питаня і відповіди є ріжні, лише до оборони наших інтересів і рішучої боротьби з цим лихом, мусимо бути усі селяни однозгідні.

Само обезціненя наших продуктів є уже грізним лихом, але ще грізнійшим є визиск, який в парі з обезціненям може нас довести до торби.

Щоби запізнатися з грозою визиску, який уже здавна приборкує наш розвиток, загляньмо в «наші» місточка, в ярмарковий день.

По усіх оплатах і формальностях дістаєся селянин з безрогою на торговицю. А там його обробляють згінники і товсту безрогу куплять «на око» за півдармо.

Більше вперті селяни вистоюють годинами зі своїм добром, поштуркувані і висмівані факторами і посередниками, та дають свою працю за безцін, бо мовляв: «ми уже досить накупилися».

Твердої ціни на ярмарку нема, тому кождий згінник дре, кілько вдасться. Коли свідомійший селянин покличеся на ціни, подані в ґазетах, згінники говорять: «вези свою безрогу до Львова». Таке дієся і з рогатою худобою.

Тепер загляньмо на ринок, де від натовпу фіра фіру витискає а кождий має щось на продаж. Все це скупляють жиди, за яку ціну попаде. А збувши свій дорібок, іде селянин до їх крамниць і купує тандиту. І тут його друть, кілько вдасться. Крамниці селянами переповнені, а жиди надмірними торгами перемучені.

І так ми лíземо зі своїм дорібком у «наше» місточко на ярмарок, наче молочні корови до видою. Там нас висмоктують дармоїди і на пів оголених пускають з тандитою домів.

Вийшовши з місточка, вертає селянинови його свіжість і розум до голови. Тьфу! Плює з огірченя. Дав свій дорібок і нічо не купив. Аж в очах чорніє з досади. Коби я був мав цей розум рано-міркує, недавбися так ошукати!

В задумі і неотямився, як уже найшовся в хаті.

А що ви тату нам принесли звенять запитливо діти? Чи добре ярмаркував? питає жінка.

А чоловік оповідає... А жінка ломить руки:

— Чому ти, чоловіче, дався так ошукати, дивися, ми усі пообдиралися, свята за плечима, треба себе і діти прибрати. Головко моя бідна, я зовсім забула за той празник. Ти знаєш, Іцкови треба за горівку довг віддати. А цей тютюн продовжує жінка, — трохабись менше курив, бо уже з нас душу тягнеш, що зарвеш, усе несеш на цей чортів тютюн.

— Ти, жінко, дуже не кричи, добре знаєш, мені треба у село меже люде ввийти і жиди мене дуже шанують.

Ну, а задля ока мушу випити і покурити меже людьми, бо і бабою прозвалиби.

— Та що я бідна вдію, як тебе уже так люде люблять — оправдуєся нерозумна жінка.

І так пливе наше селянське житя, Іцками кероване. У нас селян що голова то инший розум, та уже нашим маленьким дітям вщіплюємо шкідливі переконання. І з малих невинних діточок, виростає буйна, але пуста молодіж. Наслідки цеї пустоти є страшні. Огляньмося і побачимо велике зіпсуття, яке сягає брудною рукою не лише по наш матеріяльний, але також по душевний і моральний дорібок.

Це є визиск на тілі, душі і чести, якого допускаються на нас чужі торговці і коршмарі. Вони хотять нас приборкати і зробити своїми невільниками, по вічні віки.

Щоби грозу цего визиску перебути, ми мусимо виступити усі як один до боротьби з цим лихом.

Ця боротьба не є коштовна і справді о много дешевша від дотепершнього способу життя, треба лише мати розум.

В першій мірі мусимо стати усі передплатниками нашої селянської ґазети «Народньої Справи». Хто зі селян є неграмотний, хай передплачує цю ґазету для дітий, бо «Народня Справа» дає селянам науку, світло і знання.

Касуймо коршми, горівку і тютюн. Бо чи це гарно і з природи допускаєме щоби ми селяни не були і того свідомі, що для нас є зле а що добре? І чи не встид, і сором нам лізти у коршму і заливатися помиями? Та ще в додатку тягнути за собою діти до цеї вовківні, собі на біду і загибіль.

Будуймо Народні Доми, деби ми і наші діти у вільних хвилях мали ту вигоду і зупинок, користатися гідними розмовами, забавами і наукою.

Великий Народний Дім, може кожде село побудувати в часі одного року. Фонди на будову далиби усі курці і алькоголіки даного села, в розрахунку на кождого 20 ґр., замісць ті гроші прокурювати або пропивати.

Гроші треба складати у відповідних ратах на руки Комітетови будови Народнього Дому.

Народний Дім це друга святиня, деби ми виховували свої діти собі підпору і потіху, на свідомих і відважних громадян.

Закладаймо Кооперативи і Молочарні, ставаймо усі їх членами. Бо свідома громада це великий чоловік. Ідім усі на закупно нам необхідних товарів до Кооперативи. В цей спосіб нашими сотками рук, збу-

чим горнець накипів, тим і черепок смердить. Переведений недавно обрахунок кооперативи виказав, що десь поділося 34 тисячі цегли і сімсот золотих. Де це все щезло, пан справник не вміє пояснити; за те громадяни знають прекрасно, що і як. Гадаємо, що в цьому випадку винні головно вони самі, бо хто коли робить цапа огородником, а недавного громадського шкідника — сторожем громадського добра? Чим він заслужив на таку честь і довіря?

— **«Хлопський параґраф».** Петро Воронка з Демидова вибрався оноді до села Помонята, рогатинського повіту «на роздобенди». Та сарака не мав щастя, бо підчас крадіжі зловили його місцеві селяни і так йому «порахували ребра», що він помер. Ця сумна доля Воронки повиннаби стати перестгорогою усіх, що лакомляться на селянське добро.

— **Пожертви на добрі цілі.** Передплатник «Нар. Справи» Дмитро Данько в Добротворі зібрав на весіллю у п. Мусія Дмитра і Івана Мудрика квоту 10.30 зол. на Українських Інвалідів. — На весіллю п. Миколи Явнюка з п. М. Тимчишин в Гаях Смоленських, пов. Броди, зібрав п. М. Дзюба, дяк із Смільна квоту 5.10 зол. на «Рідну Школу».

— **«Було мя не брати колим ти не люба».** В Голім Равськім, повіт Рава Руська, пропала десь без сліду молода жінка Олекси Дубрівського, с. Петра. Люди догадуються, що вона заподіяла собі смерть, бо чоловік над нею страшенно знущався і бігав за якимись дівчатами. Щось в тому мусить бути правда, коли нещасна молодиця покинула своїх троє дітей і господарство і ось уже третий місяць нема про неї ніякої вістки.

— **Не треба аж в Америці шукати рекордів,** бо ось і наш кравець з Підбережа, пов. Долина, Лев Нуд побив ще більший рекорд безсонности. Він видержав при кравецькій праці повних 180 годин (7 і пів доби) зовсім без сну і доволі добре себе чув. Це ствердили свідки Стефан і Марко Гаврилишин та Василь Дяків. Годиться зазначити, що до тепер видержав найдовше без сну один американський професор, який не спав повних 135 годин — отже рекорд п. Нуда є вищий о 45 годин.

— **Посмертна згадка.** Мартин Граничка, будівничий в Ушні, пов. Золочів, помер в силі віку (54 роки) полишаючи жінку і двоє дітий сиротами. Покійний був примірним, свідомим і працьовитим громадянином і щирим прихильником Народньої Справи, тож його смерть є важкою втратою для села і околиці. Честь Його Памяти!

— **Пан комердант Пенцарскі «уржендує».** На аматорську виставу членів кооперативи «Будучність» в Черниці, пов. Жидачів, прийшов комендант постерунку поліції Пенцарскі в асисті війта і по довшій суперечці з громадянами здійняв з куртини український тризуб і «сконфіскував» його. При цьому кинув кілька «могучих» погроз, що ніби він має дуже велику власть і може заказати виставу. Вистава («Ясні зорі») всежтаки відбулася з великим успіхом. (Від Редакції: Виділ повинен заскаржити того панка до староства — так як це ми писали в 28 ч. «Нар. Справи» з цего року. Такими штучками не треба ніколи зражуватися — ми таких панів з їх штучками перебудемо).

— **Голодній кумі хліб на умі.** На хрестинах у господаря Нестора Ткача в Грушівці, пов. Костопіль на Волині завізвав оден з присутних господарів, щоби гості устроїли збірку на Рідну Школу. Та цей гарний намір не вдалося перевести через спротив громадського радного Міни Ґерґолюка, який викрикував, що ці гроші підуть на піятику. Дописувач дивується, як громадський радний міг сам собі виставити таке свідоцтво темноти. Ми так дуже не дивуємося, бож і між нашими високосвідомими радними міг знайтися оден інакший. Трудно: з одного дерева і хрест і лопата буває. Та й як переконати пана Ґерґолюка, що не кождому горілка так смакує як йому?

—o—

ВЖЕ ЩОРАЗ МЕНШЕ

довжників залягає у нас з передплатою! Тому конечним є, щоби і ті найзавзятійші вирівнали свій довг.

ДО 5. СЕРПНЯ.

мають всі прочі передплатники вирівнати передплату за ті минулі місяці, за які ще не вплатили, і прислати бодай один-два золоті на дальшу передплату.

Коли є щира охота і воля вислати залеглий довжок, то і в жнива совісний господар знайде час, надати гроші на почту. Кождий має чек, бо ми чеки часто висилали і в цім числі висилаємо, з чеком і грішми може піти й дитина на почту або може передати листоношом, впрочім почта урядує і в неділю рано від 10-ої години. А зрештою, кому ходить о точність, то і переказом вишле передплату (це буде коштувати кільканайцять ґрошів).

Словом — точний передплатник все знайде час і спосіб— ,відновити передплату, а це ми будемо мати на увазі, як прийдеться признавати за помогу в разі випадку, яких тепер дуже богато. Точного передплатника цінимо над усіх.

ДО 5. СЕРПНЯ.

Прозрів по 30 роках сліпоти.

Американець Фіш з Нюйорку поранився підчас одного нещасливого випадку перед 30 роками так тяжко, що цілковито осліп. З початку намагався він за всяку ціну відзискати зір і витратив на лікарів і лікарства щось понад 50 тисяч долярів, але безуспішно. Лікарі сказали, що усе пропало, і нещасний сліпець погодився із своєю сумною долею. На щастя він мав дуже добру жінку, яка мимо його каліцтва не перестала його любити та піклувалася ним так дбайливо, що він згодом перестав відчувати своє нещастя.

Аж ось недавно, коли жінка почала вечером читати йому ґазету, Фіш схопився як несамовитий з крісла, почав бігати по кімнаті і втішно кричати: Жінко я знов бачу! — Жінка з початку перелякалася, думала чи він часом не збожеволів, але за хвилю й сама переконалася що її чоловік направду відзискав зір. Лікарі ствердили що за цей довгий час сліпоти, ушкоджені зорові нерви самі віджили, головно тому, що Фіш жив у великім пошанівку, ніколи не пив ніяких алькогольних напитків, ані не курив. Коли Фіша вивели на улицю і запитали, як йому тепер по 30 роках виглядає світ, він сказав, що на загал гірше, бо у місті страшний рух, гармідер і клекіт від тисячів авт; чоловіки тепер дуже смішні, бо ходять без вусів.

дуємо у селі могучу кооперативну установу. Там знайдено одинцем поміч в нашій скруті і біді, без визиску.

Оминаймо ярмарки і не лізьмо сильно там, зі своїм дорібком. Бо це є свідоцтво нашої нездарности, там витрачуємо дорогий час, там нас окрадають і визискують.

Збуваймо наші продукти через Кооперативу, зорґанізовано в гурті.

Продукти, на які у Кооперативі нема попиту, оголошуймо до продажі прилюдно таки на місци офертами. Цей спосіб у нас на селі досі не знаний, але він є практичний і ним послугуються инші народи.

Це належить зробити в цей спосіб: Перед Кооперативою ставимо на двох стовбурях таблицю забудовану склом або сіткою, щоби дощ там не затікав і злобні руки оголошень не нищили. Там наліплюємо оголошеня хто що має до продажі або хто що хоче купити (так, як оголошення в ґазеті). Приміром:

1) Василь Гарасимів, с. Івана, маю до продажі товсту безрогу і трилітнього коня.

2) Максим Тур, маю до продажі одну пару расових кріликів,

3) Іван Милий — хочу купити корову, трирічну, тільну — і так далі,

Прихожі купці або таки другі господарі з того чи з сусідного села вичитують наліплені оголошення і без труду відшукують бажаний продукт і селянина.

В цей спосіб позбудемося визиску полученого з факторами, посередниками, перекупами і т. д. та оминемо усі напасти, кари, мита, і акцизи, получені з ярмарком.

Коли так будемо робити усі селяни солідарно, тоді прийдуть купці з міста самі до нас у село і заплатять нам бажану ціну.

«Народня Справа», сталаби тоді наче Союз (Картель) на чолі наших селянських справ, заподавалаби ринкові ціни на усі господарські продукти і боронилаби нас перед визиском. За подібні фонди, як при здвигненю Народних Домів закладаймо Каси Позичкові коротко-речинцевих дрібних кредитів.

Селянин без кредиту, як риба без води. І тут ми також подаємо офірою визиску і стаємо залежні від лихварів.

От цею дорогою кличу усіх шановних читачів освідомляти несвідомих боронити їх перед грозою визиску уже в цей спосіб, коли їх позискаємо в члени до Сільсько-господарських, освітньо-кооперативних Установ, та в передплатники великої селянської родини «Народньої Справи».

Тому селяне не спім, берімся бодро, як достосуємося до вище згаданих умовин і постепенно введемо їх в діло.

Олекса Крит

Фирлеївка—Красне повіт Золочів.

560 запомог по 120 золотих.

на суму 67·600 золотих

Кому признаємо дальші запомоги від 556-ої до 560-ої?

556. Микула Михайло с. Василя, Рошнів поч. Стриганці пов. Товмач, корова впала 22. березня 1930.

557. Федорончук Василь Петра, Соколів поч. Потік золотий повіт Бучач, корова впала 30. червня 1930.

558. Турчановський Пилип, Толпижин — Грабовець поч. Боремель пов. Дубно, корова згинула 28. червня 1930 р.

559. Михайлик Іван, Панасівка поч. Залізці пов. Зборів корова впала 25. червня 1930.

560. Приступа Максим, Топилище пов. Порицк пов. Володимир вол., корова впала 29. червня 1930.

Увага: Запомоги — по стягненню цілорічної передплати — вишлемо на руки мужів довіря до 14 днів, від дня оголошення, оскільки до того часу не дійде до нашого відома яка важна причина, що моглаби спонукати нас поновно доходити правдивости випадку або відкликати котру з тих признаних запомог.

—o—

Кому не можемо признати запомоги?

Яворський Михайло, Перепельники пов. Зборів, передплату мав заплачену до 30. червня 1930. Корова згинула 12. липня 1930. Але передплату відновив аж 4. липня 1930. (замісць 1.), отже в день випадку ще не минув місяць від відновлення передплати по чотиродневній перерві.

Урбанович Микола, Берельчак, Березів вижний поч. Яблонів коло Коломиї, бик згинув на шелесницю, а згідно з нашими правилами за упавшу худобину на заразливу недугу запомоги не уділяємо.

ПОДЯКИ.

Дякую Вам за уділену мені допомогу, котра мені в так скрутний час придалась. Желаю Вам кріпкої сили до дальшої праці на народній ниві. Хай Ваша праця зєднає всіх а всіх українських синів в одну родину. Не двайцять і трийцять а сто тисяч селян хай прийме ту Вашу і нашу «Народню Справу» під свої соломяні стріхи, бо в ній кождий найде для себе науку, пораду і розраду, а в нещастю і допомогу.

Складаю щераз сердечну подяку і велике «Спасибіг».

Іван Стадник.

Бережниця королівска.

За отриману запомогу складаю Редакції і Адміністрації «Народньої Справи» щиру подяку. Рівнож дякую Мужови довіря, М. Каричакови, що він мене приохотив до передплати цеї корисної ґазети. Бажаю Вам щиро якнайбільшого успіху у Вашій просвітній роботі.

С. Мацьків.

Межиброди пов. Сколє.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

До складу і прикладу.

Історія з хвостами

Недалеко, на Поділю, на малім горбочку, село Хвостів розложилось при малім лісочку.

Чому воно так назвалось, ніхто не вгадає, хоч, що правда, то з хвостами щось спільного має.

Там як хто коровку купить, то стане зітхати: «От і в мене, слава Богу, є хвіст коло хати!»

Але се нічого злого, дай нам, Боже, нині, щоби були такі хвости при кождій хатині.

Тілько зле, що село Хвостів читальні не має, тож за другими по заду, в хвості поступає.

Як би було свідомійше, кращої породи, то мабудь я в нім не мавби такої пригоди.

Послухайте — іду якось, пізненької ночі, село спить, на дворі пітьма, напружую очі.

Село Хвостів вже минаю, йду попри толоку, глип, а то щось там біліє за гостинцем з боку.

А там коники пасуться, — певно пастушина, став я й хочу говорити, я така людина.

Та звернуся я до нього, й словом обізвався, а він за коня ховаєсь, мовби завстидався!

Я йду ближче, він на втеки, — я його за руку тай стримую, — він трясеться, мовби терпів муку.

Дивлюсь, він в руках неначе дві мітли тримає, я дивлюся, що за диво, він назад ховає.

Але я завзятий з роду, вихопив ті мітли—, дивлюсь, а то волосіння, а то Боже світлий!

— Ага, кажу, — ти, хлопчище, хліб у руках маєш, люди сплять, а ти конятам хвости обтинаєш!

А він мені: — «Та ні, дядьку, та ні пане милий! Не від коня я се врізав, але від кобили!»

А я грішний тії хвости в гору піднимаю тай хляп його межи очі — тай далі тримаю.

— А кобили то не коні, поганий злодюго? Візьму тебе в обертаси буде тобі туго!

Мій злодюга підняв галас, люди позбігались, я їм передав драбугу, вони ним зайнялись.

Тай скажіть же, люди добрі, що то за потіха, втяти того волосіння хочби і з пів міха!

Чи заробить що, чи втратить, а одно є певне, що попаде за ті справи в місце дуже темне.

Занехайтеж, фармазони хвости обтинати, бо на вас тепер полює

Іван Сорокатий

Помідори треба пасинкувати і підпирати.

Хто цього року засадив багато помідорів і підливав їх під час посухи, то матиме напевно добрі зиски. Щоб виростити помідори великі та рясні їх треба конче привязати до тичок. Привязують їх головний гін кілька разів на літо. Помідор без тички гнеться до землі і випускає багато побічних гонів. Росте весь час в би ло, а овочів дає мало. Отже щоб цього не було, побічні гони на помідорах завсігди обривають (намикують). Щоб помідори добре росли їх можна поливати розрідженою гноївкою. Полоти від бурянів та підгорнути.

Д-р Д. Миколаєвич.

Звідки береться гниття копитної стрілки і як його лічити

Копитною стрілкою зветься та часть підошви копита, яка має вид вистаючого клина, вбиваючогося в підошву. Нераз приходить до гниття тої копитної стрілки і тоді ріг її не є гладкий і сухий, лише мазистий, потрісканий, з глубокими шпарами, з яких видобувається дуже немилий запах. До гниття стрілки у коний приходить з ріжних причин. На першім місці можна поставити брак руху у коня, отже, коли кінь богато стоїть в стайні. З цего бамо, що кінь навіть тоді ,коли нема роботи, повинен мати рух, повинно випускатися його, нехай собі ходить по подвірю, чи огорожі. Другою причиною повставання гниття стрілки є мокрі стайні. Добра стайня все повинна мати підлогу з дощок, а гній з неї повинно викидати що дня, щоби кінь на йому не стояв. Полишування гною в стайні нераз навіть через пів року є для коний з ріжних причин шкідливе. По перше приходить ту до ріжних недуг копитного рога, а по друге випари з гною уємно ділають на проводи віддихові та роблять коня більше склонним на всякі захоріння тих знарядів. Гниття стрілки нераз спричинюють також ковалі невмілим куванням. Дуже часто стинають вони причиняються до гниття стрілки не жить підчас ходу до несення тягару тіла і таким підтинанням спричинюють її заник, а копита через це в задній части звужуються і тим викликують ріжні недуги копит та взагалі ніг. Коваль повинен копитну стрілку щадити, а стинати лише поверховний змиршавілий ріг. Немало причиняються до гниття стрілки не відповідні, зле дібрані підкови, а передусім кування коня підковами зі штолями. Підків зі штолями повинноня вживати лише в зимі, щоби кінь не ховзався, а вліті лише тоді, коли кінь тяжко працює на гостинці. Поза тим повинносня кути коня підковами гладкими, т. є без штолів (ущилів) і без зубця на переді.

Лічення полягає на тім, щоби кінь не стояв в стайні, лише мав богато руху. Підкути його, як вище сказано підковами гладкими, стайня повинна бути суха, а хоре копито з осібна купати через пів год. денно в 1[1] і пів проц. розчині креоліни, а як висохне, цілу стрілку і подошву копита добре посмарувати деревним дьогтем. — Коли в той спосіб поступати, то можна коня до кількох тижнів зовсім вилічити, а коли занедбати, то легко може прийти до запалення мясної стрілки і підошви, яке викликує тяжке кульгання, або може прийти до так званого рака стрілки копитної, тяжкої і довготриваючої недуги, яка вимагає ветеринарно-лікарської помочі.

Дуже осторожним треба бути при купні коня, при якім ніколи не повинно забути добре оглянути підошви та копита взагалі. При якихнебудь змінах на стрілці, або на копиті треба засягнути поради вет. лікаря, щоби не датися ошукати, бо кінь без здорових копит та ніг нічого не вартий.

—о—

Поліпшуйте пасовиська або годуйте худобу в дома

У нас справа з пасовиськами стоїть дуже кепсько. Нікому в голову не прийде як небудь поправити їх та поліпшити. Наші пасовиська це є здебільшого пляци для ґедзення худоби та співів ріжних овадів. Хто його зна чи є худобі користь від того пасення, коли мухи і ріжні ґедзи за день більше виссуть з них крови, аніж прибуде її від паші. За границею господарі пасовиська використовують в той спосіб що боронують їх з весни та під осінь після жнив. За бороною звичайно йде сівба добрих рослин, трав, і метеликуватих, а де потрібно то і угноєння. Звичайно що пасовисько не все нараз так уліпшується. Це роблять по частинах.

На управлений частині худобу є яких пару місяців не пасуть, щоб трава виросла. Взагалі заграницею пасовиська випасають не як попало і де попало, а по дільницях. Трава від цього краще і більше росте.

В наших умовах пасовиська є громадські. Отже про направу пасовиська мусить дбати громадський уряд, а його до цього намовляють самі господарі.

Поправляти пасовиська можна зараз же по жнивах, коли худобу можна попасти по стерні. Найкращі рослини до підсіву на пасовиська є з трав (розрахунок на морг)

На сухих ґрунтах: Грястиця, 2 кґр., костерява овеча 8 кґр., біла конюшина 4 кґр., червона конюшина 3 кґр., болгай — 10 кґр., чабрик й майоранок.

На пісковаті — вогкіщі рейґрас анґлійський 5 кґр., болгай 10 кґр., біла конюшина 2 кґр., люцерна хмелева 3 кґр., деревій 1 і пів кґр.

На тяжкі ґрунти — підгірські: червона конюшина 2 кґр., біла 1 кґр., швецька 6 кґр., французький рейґрас 6 кґр., анґлійський 3 кґр., грястиця 6 кґр., вибіжка лугова 3 кґр., китник луговий 1 кґр., мітлиця 1 кґр.

Такого підсіву вистарчить на 3—4 роки.

Колиб пасовисько і після угноєння на весні не давало паші, або на ньому завелись зовсім непотрібні трави, то його ділянками треба би обновити тоб то зорати і наново засіяти травами. Зрушена земля на від віків неораному пасовиську далоб гарні висліди.

—о—

Що по чім маємо сіяти?

Вже тепер господар міркує що на чому має сіяти, щоб додержати сівозміну, яка збільшує врожаї з поля, виробляє ґрунт, нищить буряни, хроби і шкідники, та правильно використовує погної і працю.

Маючи все це на увазі, складаємо собі таку сівозміну, яка крім того малаб рослини поплатні, врожайні, такі що не всі враз вимагають праці, а поступово одна за другою. Треба обрахувати скількo паші мусимо мати для своїх звірят, які рослини мають добрий збут, то-що.

Отже там де ми жали жито і ячмінь, сіємо зараз же по стерні: на житі — лубін, щоб заорати його в осени і посіяти ярину. По ячмениську цієж осени сіємо ще мішанку на зелену пашу (пелюшка і ячмінь). По скосі мішанки поле глибше зоріть і посієте пшеницю. Колиб з мішанкою спізнились то вкоріть поле залишіть його в грубій скибі на зиму, а на весні посієте горох, фасолю, сою.

Там де була бараболя — можна посіяти пшеницю. Де був овес посійте по стерні мішанку або вигнойте поле обірником зоріть, а на весні посадіть бараболю, буряки. Де була пшениця — підкиньте стерню, в осені глибше зоріть, а на весні посієте ячмінь, а до нього конюшину.

Там де ріс лен, конопля, ріпак, гірчиця — мусите дати угноєння обірником і на цих місцях посійте збіжжа.

Незабудьте, що замість збіжжа можна сіяти рослини промислові як: ганиж, кмін, гірчицю, сою, фасолю, чернушку, соняшник, ріпак. Всі ці рослини вимагають доброї обрібки ґрунту, а гірчиця, ріпак і чернушка ще й старого перепрілого обірнику. Можна їх сіяти і після збіжжевих.

На пашу для худоби треба незабути про люцерну, пашний буряк та пашну моркву, отже для цих рослин треба лишити ґрунту на весну Під буряки і моркву можна дати в осені обірник, або по стерні тепер висіяти лубін. Добре буде посіяти їх і по конюшиниську чи по мішанці що росла по стерні.

—о—

Що то значить стрічковий (ленточний) посів і які з того користи.

Щоб зібрати більший врожай збіжжа, великі господарі практики дійшли до того, що коли збіжжа посіяти не в роскид і не звичайно сівалкою на всі лійки, а ці лійки через дві заткати — то так висіяне збіжжа дає такі користи: По перше що висіяного так збіжжа йде на морґ майже на 54 кґр. меньше як сіяти руками, бо сіємо через дві лійки в третю. Так що два рядки в купі мають між собою 11 цм., а одна пара рядків від другої є на 22 цм. Цим простором для збіжжа доходить повітря і сонце. В цьому ряді збіжжа можна і треба на весні мотичкувати, або пройти попольником.

Коли це зробити, то збіжжа буйно розростається є стійке проти вилягання, бо стебло кріпне. Рядків між збіжжем, які на весні світили неначе пусткою, тепер не видно. Врожай з стрічкового посіву буде на морґ на яких 5—6 сотнарів більше ніж при посіві руками.

Отже заощаджено при посіві пів сотнаря, а 5—6 сотнарів надвишка — і є користь від цього посіву. Не рахуючи, що і солома вийде краща і не треба наймати робітників збіжжа підтинати, щоб не вилягало.

Стрічковий посів це до сьогодні є найкращий спосіб підвищення врожаю з поля. А по своїй простоті і легкій праці він далеко кращий, а ніж пересаджування збіжжа.

—о—

Що треба робити щоб сіножать давала зиски.

Не треба й казати що на сіножаті у нас не звертають жадної уваги, сіножаті не управляють, не угноюють, не обновляють, а лише визискують від коли вони є. Звичайно що від того господарювання сіножаті наші лише займають багато місця — користи з них не має.

Нова господарка каже щоб сіножать належно управляти. Тоб-то: сіножать очистити від корчів, кертовиння, купок, каміння. Коли очистимо, треба добре кілька разів заволочити, щоб здерти мох, хопту, а головно порушити землю, щоб до неї зайшов воздух.

Рівночасно з очищенням лук треба час від часу підсіяти добрих трав, а особливо метеликуватих. Це робиться перед останнім боронованням. Тому що на ріжних ґрунтах ростуть ріжні метеликуваті рослини подамо коротко де які з них треба сіяти. Отже на моклявих, вогких ґрунтах вдається конюшина швецька, місцяна біла, а рівнож команиця болотняна. На посушливих ґрунтах, еспарцету, люцерна хмелевата, буркун, команиця звичайна. На середних ґрунтах конюшина червона, біла, люцерна.

—о—

Як боротися з посухою

Декому здається що ми спізнились з своєю порадою, бо посуха вже минає. Але це річ не так проста щоб її так скоро можна зробити. Боротьбу проти посухи треба починати вже з осени. Отже поки ми ще на свіжо незабули шкоди, яку заподіяли нам посухи пригадаємо як проти неї забезпечитись на слідуючий рік. Щож потрібно для цієї боротьби? Перерахуємо по черзі:

1) В ґрунті треба вміти удержати вогкість. Для цього підкиньте стерню. Поле на зиму залишіть в великих бороздах щоб сніг міг на Вашому полі задержатись. Коли зима малосніжна то сніг можна навіть здержувати на полю, для цього оруть поле так, щоб по зораному пройти ще кілька разів плугом, щоб зробити глибокі борозни і скиби. Або й накласти на ріллі купи гною, який здержував би сніг. На весні рослини висіяти раньше. Сіяти наприклад і збіжжа стрічковим посівом так щоб між ним з весни зрушити між рядками землю. Зрушена земля не так сильно випаровує і тягне вогкість з нижних верств ґрунту. Це треба робити не лише у стрічкового збіжжа, а і зі всіма окоповими і не один лише раз як звичайно, а після каждого зашкарупления землі.

Буряни забирають дуже багато води з поля. Отже чисте поле завсігди має більше вогкости як засмічене. Тому в боротьбі з посухою в першій мірі борімся з бурянами. В дальший боротьбі з посухою господар вибирає і сухостійні рослини як соя, соняшник, фасоля, нагут, гарбузи, буркун тощо.

Правильним черґуванням рослин, видержливих на посуху із менше видержливими, ранших з пізнішими, ярих з озимими може господар осягнути мимо посухи ті самі користи із свого поля, що й в не посушливе літо. Тільки треба завжди робити усе в господарстві обдумано і пляново.

—о—

Курята до 5 місяців не можна заганяти на сідало.

Нове птахівництво в своїй практиці ствердило, що молоді курята, які сідають до 5 місяців на жердки, мають викривлену і попсуту грудну кістку. Виявилось, що до 5 місяців у курчат грудна кістка є ще хрящем. Коли куря рано сідає на сідало і спить впираючись на хрящ, то безумовно що його скривляє. По дослідах такі кури виглядають як каліки. Отже радять курят держати окремо відгороджених від курей і влаштувати для них сідало плоске — краще при землі настелене або соломою або переєм чи чим іншим. Здорово розвинена курка краще несеться аніж та, що з замолоду спала на жердці. Майте це теж на увазі.

—о—

Овочева шкілка.

При кінці липня і в серпни зачинаєся в шкілці головна пора до очковання, яка тріває аж до половини вересня; зглядно до цеї пори, доки кора ще відстає від мязги. Перші ідуть доочковання дички кісткової деревини: черешні, вишні і сливки, бо з усіх дерев овочевих густіють соки найскорше на кістковій деревині. По деревині кістковій очкуються яблінки, а на кінець грушки. Серпень, це пора і на очковання рож і всяких оздібних дерев і кущів. Аби зрази до очковання мати добрі, зрілі, можна ще в серпни скоротити вершок гону того, у котрих братимемо очка; в тій цили аби соки звернути до очок і через це приспішимо їх зрілість. По 14 днях від скорочення вершків станугь очка кріпкі і зрілі, тоді беремо їх до очковання. Сорти яких не маємо а радо хочемо розмножити очкованням, можна спровадити, заведення городничі продають зі своїх шкілок зрази всяких сортів до очковання. За очкованні деревця належить в 14 днів по очкованню скрізь зревідовати; у очок принятих попустити лико, а деревця, що очок не приняли, заочковати на ново. По дальших 14 днях зробити ще раз ревізію і знову попустити лико на тих деревцях з принятими очками, що за той час згрубли. Занедбання цеї річи приводує багато шкоди в шкілці, бо очка приняті часто завмирають і гинуть точно від того, що їх задушує личко.

Щеплення весняні повинні бути прочищені в попередних місяцях, коли цего не зробимо, то на дичках низше защепленого місця виростуть пороcти (вовки), належить їх знищити зараз, пень деревця має аж по защеплене місце бути чистий і гладкий. Деревцям, яким формуємо корону в цім році, треба долишні гиляки скоротити, аби соки шли в пень і він від них грубів; гиляки відтинаємо доперва в слідуючім році при самім пни. Земля в шкілці не сміє заростати, її треба утримувати все чисто, сапаючи її верхом скоро лише зачнуть рости буряни та хопта. Звичайно відбувається послідне сапання в серпни.

М. Бардеґа.

До кождого листа, на який хочете мати відповідь, долучіть заадресовану коверту і значок на 25 сот.

Пасічничі поради.

Як знищити трутівку.

Коли в пні запримічена ґудзовата черва, то не гаючи часу, треба знайти причину цього явища і пень направити. Перше всього треба упевнитись чи маємо діла з трутовою маткою чи з бджолою трутівкою. Коли матки не знайдемо, а по червленню видно, що маємо справу з бджолою трутівкою, то приступаємо до добрих пнів і витягаємо по одному щільникови разом з бджолою і червою, тільки добре зауважуємо щоби не взяти щільник з маткою. Таких щільників витягаємо 5—6, ставимо їх на пасічничий столець до купи. Наколи ми вже витягнули ці рямки з добрих пнів, приступаємо до пня, що з бджолою трутівкою. З цього пня, легко не підкурюючи, вибираємо всі рямки разом з бджолами і роздаємо по одній рямці до тих пнів звідки забрали. В пні, де була трутівка, решту бджіл вимітаємо і вкладаємо 5—6 щільників з добрих пнів. В такім пневи, де була трутівка, бджоли не зітнуться бо кожна з них боїться в чужому вулику, і другого дня з вулика втіче до матірного пня. В добрих пнях бджоли трутівку зітнуть, а бджоли повернуть до свого пня, заложать маточники і виведуть собі матку. Краще буде коли додати в кліточці запасову матку, або готові маточники. — Зазначую, що в наших підручниках є багато способів нищення трутівки. Беручи оден спосіб, як облітання бджіл поза пасікою. Це не є певне, бо така трутівка не лишиться, а вертає до свого улика і далі червить.

Петро Шевчук

—о—

Як схоронити вулики від псуття.

Розсипання вулика починається завше в місцях зєднання дощок, в чопах, шпугах, споєннях то що. Особливо скоро загнивають і розсипаються вулики споєні на столярськім клею, який набирає вогкість і псує дерево. А між тим є легкий спосіб заборонити вогкости входити до цих шпар. Для цього треба раніш ніж зєднувати чопи намастити їх олійною фарбою, ліпше коли до цієї фарби додати троха просіяного, вимитого піску. Пофарбовані части, як фарба ще сирова, зтулюються і фарба стає міцною, як камінь. Тоюж фарбою можна покрити цілий вулик і на свіжу фарбу посипати перечищеного піску. Коли це висохне, ще раз покрасити. Таке фарбовання дає поверхню цілком забезпечену від вогкости, дощів та ділання атмосфери.

—о—

Що по чому?

Львів дня 21/VII.

Ціни хиткі. Овес і гречка трохи подешевіли, горох і кукуруза подорожіли. На фасолю, горальняні бараболі, вику, лен, лубін і мак нема ні попиту ні цін. На загал ціни знижкують.

ЗБІЖЖА

Ціни 100 клґ. на стації залад. Підволочиска. Пшениця двірська (торічна) 43·00 — 44·00 зол., селянська 40·50-41·50 зол. Жито двірське торічне 17·00 — 17·50 зол. селянське 16·00 — 16·50 зол., ячмінь 16 50 — 18·50 зол. овес 17 — 17·50 зол. кукурудза 24·00 — 25.25 зол. горох звич. 22.25 — 23·25 зол, бобик 19·50 — 20 50 зол., гречка 30 - 31 зол., ріпак оз. 43 — 45 зол.

МУКА І КРУПИ

Мука пшенична 65 проц. 75—76 зол., житна (враз з мішком) 35 — 36 зол. ячмінна каша 41—42 зол. гречана 52 — 54 золотих.

НАБІЛ

Маслосоюз платив в дні 21.VII. кооперативам: За масло експорт. 1 кґ. — 4·50 зол, десерове — 4·40 зол. літра молока — 25 сот. літра сметани 1·40 зол. копа яєць 5·90 зол., яйця в дрібній продажі по 12—15 сот. за штуку.

ПАША

Сіно солодке прасоване 7—8 зол. за 100 кґ., солома прасов. 4·50 —5 зол., ґрис пшеничний 13·75 —14·25, житний 10·75—11·25, макухи льняні 29—30.

ЦЕГЛА

За ручно вироблену цеглу ціна приблизно 90 зол. за 1000 штук (гурт у Львові). Машиною вироблена 5 зол. дешевше. При закупні просять давати половину готівки, а решту векслями на 3 місяці, з правом продовження сплати до 9 міс.

ДЕРЕВО

Дерево таніє, через те що була легка зима, спинення природного будівельного руху, та стримання експорту дерева заграницю, бо багато дерева доставляє заграниці СССР.

Де ночувати у Львові?

Селянам, що часто приїздять до Львова і мусять тут ночувати, найліпше іти на нічліг до Народньої Гостинниці у Львові, ул. Костюшка 1. Тут є кімнати для селян і один нічліг коштує там 1.80 зол. Нічліги в инших готелях є значно дорожчі, бо коштують по 5—10 золотих за ніч. При тому треба у Львові дуже стерегтися злодіїв і обманців. Злодії полюють на свої жертви звичайно там, де стиск, бо там лекше і гроші витягнути і непомітно щезнути. Тому треба гроші (як їх хто має) ховати добре «під душу». Також не треба у Львові нічо купувати на вулиці, бо у Львові є окремий рід обманців, котрі несвідомим людям продають усякі безвартісні річи, як ланцюжки, перстені, годинники і т. п. за золото і в цей спосіб вициганюють нераз грубі гроші.

—о—

Ошукався тай прозрів!

(Кінець)

Пойшов хлопець до крамниці
Кооперативи:
— „Дайте шапку українську
Най буду щасливий!“

„Прошу, прошу — склепар каже —
Шапка перша кляса —
Хто в тій шапці, то на того
Дівчина все ласа“

Кілька злотих — нова шапка,
Хлопець одягнувся,
А як вийшов на вулицю,
З радости забувся.

Тут Палажка а там Ксеня
Всміхаються мило,
Всі купуйте таку шапку,
Щоби всім щастило!

Відвічальний редактор: ЛЕВ ЧУБАТИЙ

З друкарні Щ. Беднарского в піднаймі „Кооперативи Промислу Ґрафічного“ Львів, Ринок 9 — Телефон 76-14.

Видавець: ІВАН ТИКТОР.